

[Henriette Crone.]

udefra, og hvis den da ikke, fordi Markedet er for lille, bliver uforholdsmæssig dyr. Hvis det virkelig kan lykkes at erobre et Marked for dansk Film, er der her en Industri, som vil betyde Arbejde til mange Mennesker.

Selv om vi imidlertid skulde være saa heldige at faa oparbejdet en betydelig dansk, lurmærket Filmsindustri, kan vi ikke klare os ved Selvforsyning, vi maa ogsaa have Films udefra. Selv bortset fra, at vi ikke kan faa tilstrækkeligt Repertoire gennem den danske Film alene, vilde en Forevisning udelukkende af danske Films medføre, at Filmen ikke længere blev det, som den er, og som den ogsaa bør være, nemlig et Blik ud i den Verden, som det store Publikum aldrig faar Lejlighed til at komme ud i, et Indblik i, hvorledes der ser ud i andre Lande, og hvorledes Forholdene er dér. Her er det, Biografteatrene giver os noget, som Teatrene ikke kan give, og som kan bevirke, at en Biografteaterforestilling bliver til en Oplevelse, for slet ikke at tale om, hvad Filmen betyder i Oplysningens Tjeneste.

Det er nu saaledes, at den Bevillingshaver, der til Bevillingen ikke bare knytter Ønsket om økonomisk Vinding, men som ogsaa virkelig forbinder visse kunstneriske Idealer dermed, har meget svært ved at faa det, som han ønsker. Han tvinges, som det fremgaar af Kommissionsbetænkningen, til at tage en Del kunstnerisk værdiløse Films for overhovedet at kunne faa de Films, han ønsker. Og her er det, den enkelte Bevillingshaver staaer magtesløs overfor Udlejningsselskaberne. Naar man derfor, som Lovforslaget gør det, stiller store Krav til Repertoirets Lødhed, var det i og for sig ikke urimeligt, at der ogsaa blev givet Anvisning paa, hvordan Bevillingshaverne skal bære sig ad med at opfylde de Betingelser, der stilles til dem — noget, som ogsaa baade Kommissionen og den højtærede Minister har haft Øjnene aabne for, idet der i Ministerens oprindelige Forslag var indsat en Bestemmelse om, at Bevillingshaverne skulde have Pligt til at indtræde i en af Justitsministeren godkendt Biografteaterforening. Det skulde saa paa-hvile disse Biografteaterforeninger at oprette en Central for Indkøb af Films, der skulde staa til Raadighed for Bevillingshaverne.

Jeg har imidlertid forstaaet det saaledes, at der om dette Spørgsmaal har været Uenighed i Folketinget. Vi har ogsaa hørt, at det ærede Medlem, der her talte for Partiet Venstre (H. C. Andersen),

var bange for denne Bestemmelse. Mit Parti kunde vel følge Ministeren i det af ham fremsatte Forslag, men vi har jo ikke lagt Skjul paa, at vi ansaa en Statens Filmscentral for det eneste, der virkelig var i Stand til at løse Opgaven. Ministeren har imidlertid, som det fremgaar af Folketingets Betænkning og af det Lovforslag, vi behandler her i Dag, hugget Knuden over for at faa Loven gennemført, idet han har taget Stridsspørgsmaalet ud med Løfte om at lade hele dette Spørgsmaal grundigt undersøge i et sagkyndigt Udvalg. Jeg skal ikke beklage dette, men jeg mener paa den anden Side, at der er saa mange baade kulturelle og økonomiske Interesser forbundet med en saadan Filmscentral, at en Løsning af dette Spørgsmaal er nødvendig, hvis man skal kunne opnaa at faa de Krav opfyldt, som man stiller til Bevillingshaverne. Thi selv om der mellem Biografteatrene er enkelte Guldgruber, der kan betale, hvad det koster, er dette jo langt fra Tilfældet med den store Del af Biografteatrene. Det er oplyst, at 50 Biografteatre i Provinsen i Aarene 1928 og 1929 kun har haft en Gennemsnitsfortjeneste paa 360 Kr., hvoraf Bevillingshaverens Løn samt Forrentning af Kapitalen skulde tages, og man har jo under disse Omstændigheder lidt svært ved at forlange, at Lederne for disse Penge skal være Bærere og Formidlere af den allerhøjeste Kultur. Jeg beundrer i og for sig Bevillingshaverne for, at de har kunnet fremføre de Films, de faktisk har fremført. Jeg gaar ikke selv saa forfærdelig meget i Biografteatre, men jeg synes, at selv om det, der fremføres, naturligvis ikke alt sammen er det allerlødigste, saa har det været af en saadan Art, at man udmærket godt har kunnet være bekendt at fremføre det.

Jeg vil derfor til Slut henstille til den højtærede Minister, at det Udvalg, der skal behandle Spørgsmaalet om Filmscentralen, snarest maa blive nedsat, thi jeg tror, at en Ordning af Biografteatrenes Forhold til Udlejningsselskaberne vil være det nødvendige Fundament for alle de i Lovforslaget indeholdte, udmærkede gode Bestemmelser.

Jeg skal hermed paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Fremme — og til hurtigt Fremme.

Godskesen: Jeg maa i det hele erklære mig tilfreds med den Affattelse, som dette Lovforslag har faaet i det andet høje Ting, og særlig er jeg efter mine Erfaringer glad for, at der nu dæmmes op mod den Til-